

8. Ulosottolaitos

Ulosottolaitoksen tarkkaajan kertomus toimintavuodelta 1946 oli seuraava:

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkkailuosaston pätehtävänä oli edelleenkin valvoa toisen kaupunginvoudin konttorin toimintaa, joka käsitti verojäämien pakko-perintää.

Alempana annetaan tietoja toisen kaupunginvoudin konttoriin perittäväksi jätetyistä verolipuista sekä perimisen tuloksista v. 1946:

	Lukumäärä tammikuun 1 p:nä	Vuoden aikana saapu- neita	Yh- teensä	Näistä lipuista:		Jäi jäljelle veen 1947	Perittyjä %:na koko lukumää- rystä
				perit- tiin	palau- tettiin		
Kunnallisvero	114 380	54 195	168 575	33 174	28 412	106 989	19.7
Valtion tulo- ja omai- suusvero	48 552	58 835	107 387	21 440	13 496	72 451	20.0
S:n ennakkomaksut .	11 869	93	11 962	4 266	2 661	5 035	35.7
Kirkollisvero	75 647	70 317	145 964	45 073	39 461	61 430	30.9
Yhteensä	250 448	183 440	433 888	103 953	84 030	245 905	24.0

Näiden verolippujen edustama veromäärä oli seuraava:

	Kunnallis- vero, mk	Valtion tulo- ja omaisuus- vero, mk	Kirkollis- vero, mk	Yhteensä, mk
Edellisestä vuodesta jäljellä ole- vien	190 911 542	¹⁾ 153 866 555	8 440 655	353 218 752
V. 1946 perittäväksi saapuneiden	129 189 563	²⁾ 174 873 897	17 315 023	321 378 483
Yhteensä	320 101 105	328 740 452	25 755 678	674 597 235
Perittyjen	57 896 895	³⁾ 57 546 579	8 314 286	123 757 760
Palautettujen	49 206 431	⁴⁾ 126 188 930	5 240 894	180 636 255
V:een 1947 jääneiden	212 997 779	⁵⁾ 145 004 943	12 200 498	370 203 220
Yhteensä	320 101 105	328 740 452	25 755 678	674 597 235

Lisäksi perittiin kunnallisveron lisäystä 5 516 942 mk sekä valtion tulo- ja omaisuusveron lisäystä 3 906 245 mk, johon jälkimmäiseen määrään sisältyy ennakkomaksujen lisäystä 666 950 mk.

Toimeksiantajien Helsingissä perittäviksi jättämistä verolipuista palautettiin vuoden kuluessa yhteensä 84 030 merkinnöin, ettei veromääriä voitu laillisesti periä seuraavista syistä:

¹⁾ Siitä 56 297 369 mk ennakkomaksuja. — ²⁾ S:n 214 558 mk. — ³⁾ S:n 15 091 435 mk. — ⁴⁾ S:n 7 281 772 mk. — ⁵⁾ S:n 34 138 720 mk.

Muist.: Aikaisemmin sanottiin määrättyinä vuonna maksuunpannun kunnallisveron olevan lähinnä edellisen vuoden veroa, koska se oli määrätty verovelvollisten sen vuoden tulojen perusteella. V. 1934 tapahtuneella lainmuutoksella on säädetty, että verotusmäärä on varainhoitovuoden veroa, ts. sen vuoden, jona maksuunpano tapahtuu. Vertailumahdollisuuksien saamiseksi muihin verolajeihin ja edellisiin verotusvuosiin ei tätä terminologiaa kuitenkaan ole noudatettu esillä olevassa toimintakertomuksessa, vaan tarkoittavat siinä mainitut vuosiluvut verotetun tulon nautintavuosia.

	Verovelvolliset olivat:					Yhteensä
	Varattomia	Löyty-mättömiä	Muut esteet	Virka-apu tapaukset		
<i>Kunnallisvero vuodesta:</i>						
1942 ja aikaisemmin	9 729	2 957	278	2 041		15 005
1943	3 125	1 806	1 022	1 351		7 304
1944	612	1 886	437	3 168		6 103
Yhteensä	13 466	6 649	1 737	6 560		28 412
<i>Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:</i>						
1942 ja aikaisemmin	4 667	1 455	461	1 111		7 694
1943	644	1 714	327	2 754		5 439
1944	20	172	—	171		363
Ennakkomaksut	.	.	.	.		2 661
Yhteensä	5 331	3 341	788	4 036		16 157
<i>Kirkollisvero vuodesta:</i>						
1942 ja aikaisemmin	9 604	4 752	614	2 119		17 089
1943	4 701	4 846	551	1 630		11 728
1944	708	4 461	160	5 315		10 644
Yhteensä	15 013	14 059	1 325	9 064		39 461

Perittäviksi jätetyistä kunnallisverolipuista palautettiin 16.9 %, valtion tulo- ja omaisuusverolipuista 12.6 %, saman veron ennakkomaksulipuista 22.2 % sekä kirkollisverolipuista 27.0 % eli kaikista 19.4 %. Koko palautusmäärästä, 84 030 verolipusta, oli kunnallisverolippuja 33.8 %, valtion tulo- ja omaisuusverolippuja 19.2 % ja kirkollisverolippuja 47.0 %. Estelajin mukaan palautettujen verolippujen ryhmitys oli seuraava: Verovelvollisen varattomuus 41.5 %, verovelvollisen löytymättömyys 29.6 %, muita estelajeja 4.7 % ja virka-apupyynnöin palautettuja verolippuja 24.2 %. Nämä luvut valaisevat perintätöiden kielteistä puolta. V. 1945 palautettiin 77 629 verolippua, joten palautettujen verolippujen lukumäärä kertomusvuonna kasvoi 6 401 eli 8.2 %. Palautettujen verolippujen raha-arvo nousi 86 261 040 mk:sta 180 636 255 mk:aan eli 109.4 %.

Edellä mainittujen verojäämien lisäksi perittiin ulosottolaitoksen toimesta seuraavat sekalaiset verot ja maksut:

<i>Vero- tai maksulaji:</i>	Perittyjen verolippujen luku	Peritty määrä, mk
Koiravero	272	104 535
Kauppayhdistysten veloittamat maksut	1 080	57 263
Sairalamaksut	134	64 224
Erilaiset uudisrakennusmaksut	24	59 773
Tuulaaki- ja liikennemaksut	3	20
Makasiinivuokra	1	16 200
Radiolupamaksut (maaseutuosaston perimät)	904	227 140
Ruotsalaisen Olaus Petrin seurakunnan veloittamat verot	38	8 956
Venäläisen kreikkalais-katolisen seurakunnan veloittamat verot	1 422	205 348
Juutalaisen seurakunnan veloittamat verot	28	15 362
Suhdannevero	124	9 351 153
Sotalaina	2 248	12 479 065
Sotavakuutus	456	685 746
Omaisuudenluovutusvero	2 789	24 054 177
Ylimääräinen tulovero	2 567	8 793 137
Lisävero v:n 1943 tuloista	687	476 829
Ylimääräinen varallisuusvero	1 392	12 041 659
Ylimääräinen metsävero	6	119 211
Perintö- ja lahjaverot	34	828 755
Kansaneläkemaksut	29 520	4 235 061
Yhteensä	43 729	73 823 614

Kuten edellä olevasta yhdistelmästä ilmenee, perittiin kertomusvuonna sekalaisen verojen ja maksujen jäämiä yhteensä 43 729 verolippua, joista kertyi kaikkiaan 73 823 614 mk. Tästä tuotti suhdannevero 12.7 %, sotalaina 16.9 %, omaisuuden luovutusvero 32.6 %, ylimääräinen varallisuusvero 16.3 %, ylimääräinen tulovero 11.9 %, kansaneläkemaksut 5.7 % ja muut sekalaiset verot ja maksut yhteensä 3.9 %. Kyseisten verolippujen lukumäärä oli 5 390 eli 14.1 % suurempi ja rahallinen perintätulos 14 765 493 mk eli 25.0 % parempi kuin v. 1945.

Kaikkiaan perittiin v. 1946 147 682 Helsingin verolippua, edellisenä vuonna 116 533 verolippua, toisin sanoen siis 31 149 verolippua eli 26.7 % enemmän kuin v. 1945. Näiden verolippujen edustama raha-arvo veronlisäyksineen kasvoi kertomusvuonna 207 004 561 mk:aan oltuaan v. 1945 148 360 872 mk, joten rahallinen perintätulos kasvoi 58 643 689 mk eli 39.5 %.

Kunnallisveron perintätulos muodostui v. 1946 melkoista paremmaksi kuin edellisenä vuonna, sillä perittyjen verolippujen lukumäärä eneni edellisen vuoden vastaavaan määrään verraten 10 265 eli 44.8 % ja niiden raha-arvoon nähden 20 001 918 mk eli 52.8 %. Kunnallisverolippujen koko tilitettävä verolippuvarasto, yhteensä 168 575 verolippua, edustaa raha-arvoltaan 320 101 105 mk, kasvoi v:n 1945 verolippujen lukumäärään verraten 4.1 % ja rahamäärään verraten 22.0 %. Koko verolippuvarastosta saatiin perityksi verolippujen lukumäärään nähden 19.7 % ja rahamäärään nähden 18.1 % edellisen vuoden vastaavien tulosten ollessa 14.1 % ja 14.4 %. Estetodistuksin tai virka-avun pyynnöin palautettiin toimeksiantajille 16.9 % koko verolippuvaraston lukumäärästä ja 15.4 % sen edustamasta rahamäärästä, edellisen vuoden vastaavien tulosten ollessa 15.2 % ja 12.8 %. Perimättömien jäämien v:een 1947 siirtynyt jäännös laski verolippujen lukumäärään nähden 70.6 %:sta 63.5 %:iin ja niiden edustamaan rahamäärään nähden 72.8 %:sta 66.5 %:iin.

V:n 1945 saavutuksiin verrattuna valtion tulo- ja omaisuusveron pakkoperintä tehostui suuresti. Perittiin näet 9 319 verolippua eli 56.9 % enemmän ja raha-arvoon nähden 20 233 685 mk eli 49.1 % enemmän kuin v. 1945. Tämän veroryhmän perittävien verolippujen lukumäärä, yhteensä 119 349 verolippua edustaen raha-arvoltaan 328 740 452 mk, kasvoi v:n 1945 verolippujen lukumäärään verraten 28 197 verolippua eli 30.9 % ja rahamäärään nähden 88 313 366 mk eli 36.7 %. Perittyjen verolippujen ja raha-arvon suhde koko tulo- ja omaisuusverolippujen varastoon oli vastaavasti 21.5 % ja 17.5 %, vastaavien suhdelukujen v. 1945 oltua 18.0 % ja 15.6 %. Estetodistuksin tai virka-avun pyynnöin palautettiin toimeksiantajille 13.5 % koko verolippuvaraston lukumäärästä ja 38.4 % sen raha-arvosta, v:n 1945 vastaavien lukujen oltua 15.7 % ja 20.4 %. Saman veroryhmän perimättömien jäämien v:een 1947 siirtynyt jäännös oli lukumäärään nähden 64.9 % koko verolippuvaraston lukumäärästä ja raha-arvoltaan 44.1 %, v:n 1945 vastaavien lukujen oltua 66.3 % ja 64.0 %.

Kirkollisveroja perittiin v. 1946 6 175 eli 15.9 % enemmän, rahassa edustaen 2 137 658 mk eli 34.6 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Koko verolippuvarasto, 145 964 verolippua, raha-arvoltaan 25 755 678 mk, väheni verolippujen lukumäärään nähden 4.7 % ja kasvoi rahamäärältään 39.7 % v:een 1945 verrattuna. Estetodistuksin tai virka-avun pyynnöin palautettiin toimeksiantajille tässä verolajissa 27.0 % koko verolippuvaraston lukumäärästä ja 20.3 % sen raha-arvosta. V:n 1945 vastaavat prosenttimäärät olivat 25.2 % ja 20.7 %. Saman veroryhmän perimättömien jäämien v:een 1947 siirtynyt jäännös aleni lukumäärään nähden v:n 1945 49.4 %:sta 42.1 %:iin ja kasvoi raha-arvoltaan v:n 1945 45.8 %:sta 47.4 %:iin.

Maaseudulta virka-avun pyynnöin saapuneita verolippuja perittiin 21 066 ja rahassa 34 324 742 mk, mikä merkitsee 5 025 verolippua eli 31.3 % ja 10 423 962 mk eli 43.6 % enemmän kuin v. 1945.

Toisen kaupunginvoudinkonttorin perimäin vero- ja maksujäämien kokonaismäärä nousi v. 1946 168 748 verolippuun, joista veronlisäyksineen kertyi 241 329 303 mk. Täydelleen perittyjen verolippujen luku oli siis 36 174 eli 27.3 % ja niiden tuottama rahamäärä 69 067 652 mk eli 40.1 % suurempi kuin v. 1945.

Ulosottolaitoksen tarkkaaja valvoi kertomusvuoden aikana tuontuostakin toimittamallaan tarkastuksilla myös sekä ensimmäisen kaupunginvoudin että avustavan rikostuomioiden toimeenpanijan konttorien kassa- ja pankkivarain hoitoa ja kirjanpitoa.